

چکیده پژوهش:

پژوهش حاضر به بررسی ارتباط بین سبک رهبری مدیران و عملکرد بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران در سال ۷۳ با استفاده از چهارچوب مدل اقتضائی فیدلر پرداخته است. جامعه پژوهش شامل ۱۶ بیمارستان عمومی و تخصصی بود که به همان تعداد دارای ۱۶ مدیر بیمارستان بودند. بدلیل محدود بودن جامعه پژوهش نمونه گیری انجام نگرفت.

محقق جهت رسیدن به اهداف و آزمون فرضیات اصلی و فرعی، نیازمند در اختیار داشتن دو سری اطلاعات بود:

اطلاعات سری اول، در رابطه با اندازه گیری سبک رهبری و موقعیت رهبری واحدهای پژوهش بود که با استفاده از ۴ سری پرسشنامه های مدل فیدلر (۱۹۸۴) به جمع آوری آنها پرداخته شد.

دومین سری اطلاعات مورد نیاز برای سنجش عملکرد بیمارستان (که نشانگر اثربخشی با غیراثربخشی مدیران می باشد)، از فرمهای اندازه گیری هزینه تخت روز از واحدهای مالی و سایر اطلاعات نظیر درصد اشغال تخت، متوسط اقامت بیمار از بخش مدارک پزشکی بدست آمد. این اطلاعات بطور مستقیم و طی جلسات متعدد توسط پژوهشگر از واحدهای پژوهش اخذ گردید و جهت تجزیه تحلیل آنها از آمارهای توصیفی و تحلیلی استفاده شد.

تحلیل یافته های پژوهش نشان می دهد که از ۱۶ بیمارستان مورد پژوهش، ۱۰ بیمارستان (۶۲/۵ درصد) دارای عملکرد خوب (مدیران اثربخش) و ۶ بیمارستان (۳۷/۵ درصد) دارای عملکرد ضعیف بودند. از طرفی، ۷۵ درصد از مدیران دارای سبک وظیفه مداری و ۲۵ درصد دارای سبک رابطه مداری بودند.

یافته دیگر پژوهش گویای آن است که بین نوع بیمارستان (تخصصی، عمومی) و اثربخشی مدیران همبستگی معنادار وجود داشته و بیمارستانهای تخصصی دارای عملکرد بهتری به نسبت بیمارستانهای عمومی بودند.

نتیجه دیگر پژوهش نشان می دهد که بین مدرک تحصیلی و سن با اثربخشی مدیران ارتباط

معناداری پیدا نشد ولی بین درصد اشغال تخت و هزینه تخت روز ارتباط معنادار به لحاظ آماری بدست آمد بطوریکه در بیمارستانهاییکه درصد اشغال تخت در حد بالایی بود. به همان نسبت هزینه تخت روز در درجه پائینتری قرار داشت.

بطور کلی، یافته‌های پژوهش ۲ فرضیه از ۳ فرضیه اصلی مدل فیدلر را تأیید کرد. بطوریکه در وضعیتهای مناسب رهبری بین سبک رهبری و عملکرد بیمارستان همبستگی منفی وجود داشت و نشاندهنده این بود که در وضعیتهای مناسب، مدیران بیمارستانهایی که وظیفه مدار بودند عملکرد بهتری داشتند. همچنین در وضعیتهای متوسط (یا نسبتاً مناسب) رهبری، همبستگی مثبت بین سبک رهبری و عملکرد بیمارستان وجود داشت، یعنی مدیران بیمارستانهایی که رابطه مدار بودند در این وضعیت عملکرد بهتری داشتند.

با در نظر گرفتن این نکته که، در بین مدیران اثر بخش (خواه وظیفه مدار یا رابطه مدار) بیشترین اثربخشی مربوط به وظیفه مدارها بود، بنابراین می‌توان اظهار کرد که: در بیمارستانهای مورد پژوهش، مدیران وظیفه مدار به نسبت مدیران رابطه مدار توفیق بیشتری بدست آورده‌اند.